

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op
wonende te
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg,

tegen:

(wijlen)
geboren op *onbekend*, overleden op
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven met ingang van benoemd als
kapelaan en met ingang van geïncardineerd als priester
in het Aartsbisdom Utrecht.

1. De procedure

Het Meldpunt voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk, rechtsopvolger van het bureau van Hulp en Recht (hierna: Meldpunt) heeft het klaagschrift d.d. 12 juni 2010 ontvangen. Op 23 november 2010 is bij het Meldpunt een verweerschrift ingekomen van , hulpbisschop van het Aartsbisdom Utrecht, vicaris-generaal. Vervolgens hebben partijen gerepliceerd en gedupliceerd. Op 7 juli 2011 is nog een brief binnengekomen van mr. Baetens.

Op 3 oktober 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Baetens. Namens aangeklaagde is verschenen werkzaam bij het Aartsbisdom Utrecht.

2. De klacht

2.1. In eerste instantie ging klager er in zijn klaagschrift van uit dat de scheiding van zijn ouders in 1968 had plaatsgevonden en dat hij toen twaalf/dertien jaar oud was. Na raadpleging van het burgerlijke standregister bleek dat het jaar van de echtscheiding 1970 was. Klager was toen ongeveer vijftien jaar oud. Door de ernstige alcoholverslaving van zijn vader wilde klager niet dat zijn vader toeziend voogd zou worden. Klager zat in die periode op de Mavo in , waar aangeklaagde regelmatig les gaf en met wie klager een vertrouwensband had. Aangeklaagde stemde in met de wens van klager om toeziend voogd over hem te worden. Hij werd ook officieel tot toeziend voogd over klager benoemd.

Klager bezocht aangeklaagde af en toe in de pastorie van zijn kerk te . Er vonden dan gesprekken plaats in een goede verstandhouding. Klager had een zeer groot vertrouwen in aangeklaagde. Op een dag na een uitvoerig gesprek kwam aangeklaagde bij hem staan. Hij zei “dit vind je best wel fijn”, waarna hij klager totaal onverwacht een kus vol op de mond gaf en hem gelijktijdig met de hand in het kruis greep. Klager was hierdoor erg geschrokken. Hij herinnert zich nog goed hoe aangeklaagde, kennelijk weer bij zinnen gekomen, spijt betuigde dat hij zich zo had laten gaan. Klager, die erg bang was geworden, wilde echter meteen vertrekken. Hij heeft vervolgens vele jaren geen contact meer gehad met aangeklaagde.

Aanvankelijk herinnerde klager zich dat het misbruik had plaatsgevonden in , maar ook daarin bleek achteraf dat hij zich vergist had. Het misbruik door aangeklaagde had plaatsgevonden in . De onverwachte aanranding van de lichamelijke integriteit leverde met name een schokeffect bij klager op, waardoor de gebeurtenis verwoestend werkte op het onvoorwaardelijke vertrouwen dat klager in aangeklaagde had gesteld. Het had ook een verwoestend effect op het vertrouwen van klager in de mens in het algemeen. Vertrouwen werd bij hem vanaf dat moment vervangen door wantrouwen en boosheid.

2.2. Klager sprak nooit over het voorval. De beste therapie bleek te zijn gelegen in het leren kennen van zijn vrouw, met wie hij sinds zijn 21-jarige leeftijd is gehuwd en met wie hij vijf kinderen kreeg. Klager heeft met zijn, toen nog vriendin, later echtgenote een bezoek gebracht aan aangeklaagde. Voor klager was dat een poging tot afronding, door te laten zien dat hij een vriendin had en dat het goed met hem ging. Er werd geen woord gesproken over het voorval van jaren daarvoor.

Als klager aan het voorval terugdenkt, wordt hij boos. Door de recente publiciteit rond seksueel misbruik door geestelijken is klager steeds meer gaan beseffen dat de schuld voor hetgeen hem is overkomen niet bij hemzelf ligt maar bij aangeklaagde. Klager is van mening dat de kerkelijk verantwoordelijken (zeker van destijds) evenzeer een eigen verwijt te maken valt.

2.3 Klager verzoekt zijn klacht gegrond te verklaren. Hoewel klager formeel zich wel een recht op schadevergoeding voorbehoudt, is dit niet de primaire drijfveer voor zijn klacht. Primair beoogt klager dat de grondverklaring van zijn klacht een bijdrage kan leveren tot bezinning op een veranderproces in het Human Resource Management binnen de kerk, opdat door betere selectie, opleiding, begeleiding, toezicht en correctie zoveel mogelijk wordt voorkomen dat in de toekomst geestelijken in nood geraken met hun seksuele gevoelens.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal heeft in zijn verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Na archiefonderzoek is gebleken dat de aanvankelijke stelling van klager in zijn klaagschrift, dat aangeklaagde in of omstreeks 1968 vanuit naar was vertrokken, volstrekt onjuist is. Aangeklaagde is pas in 1973 in verband met zijn benoeming naar vertrokken. Klager zou in dat geval al minstens achttien jaar oud geweest moeten zijn. Klager stelde oorspronkelijk dertien jaar geweest te zijn ten tijde van het misbruik door aangeklaagde. De leeftijd is later bijgesteld door klager aan de hand van het jaartal waarin zijn ouders zijn gescheiden. Ook de plaats waar het misbruik had plaatsgevonden is door klager veranderd; het was toch niet te maar te .

De vicaris-generaal concludeert dat een klacht niet gegrond kan worden verklaard nu de klager zich ernstig blijkt te hebben vergist in de datering van het gestelde misbruik en

aangeklaagde niet meer kan worden gehoord en er door klager in het geheel geen getuigen worden aangevoerd. Uit het persoonsdossier van aangeklaagde blijkt niet dat zijn overplaatsing van naar e maken had met seksueel misbruik. De vicaris-generaal heeft van zijn voorganger vernomen dat er één andere klacht wegens seksueel misbruik van een minderjarige aan het adres van aangeklaagde is afgelegd. Verder zijn er in het persoonsdossier geen aanwijzingen dat aangeklaagde vaker is beschuldigd van seksueel misbruik.

De vicaris-generaal concludeert in zijn verweerschrift dat het belang dat klager primair beoogt op zichzelf beschouwd ook door het Aartsbisdom Utrecht wordt erkend. De klacht van klager moet echter om de eerder genoemde redenen als niet bewezen worden beschouwd en moet derhalve ongegrond worden verklaard.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder *seksueel misbruik* worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat het door klager gestelde feit moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer veertig jaren verstreken sedert het feit dat klager aangeklaagde verwijt zich heeft afgespeeld. Mede door het overlijden van aangeklaagde is dit feit niet meer in detail te onderzoeken. Gebleken is dat klager zich aanvankelijk had vergist met betrekking tot de plaats waar het seksueel misbruik had plaatsgevonden, alsmede met betrekking tot de leeftijd waarop het seksueel misbruik plaatsvond. Klager heeft uitleg gegeven waarom hij in een later stadium de plaats en de datum heeft bijgesteld.

Ondanks de genoemde verschillen in plaats en leeftijd is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenis die klager schetst heeft plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, niet alleen door het authentieke verhaal van klager, maar ook door de erkenning van de klacht in het verweerschrift, gesteund door het feit dat er, zoals ook door het bisdom is erkend - naast de klacht van klager - nog sprake is geweest van een andere klacht tegen aangeklaagde wegens seksueel misbruik van een minderjarige.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Aangeklaagde was de toezienend voogd van klager, zijn docent maatschappijleer en was een vertrouwenspersoon voor klager.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De Klachtencommissie zal het Aartsbisdom Utrecht adviseren de klacht van klager gegrond te verklaren. De Klachtencommissie verwacht dat de daarin gelegen erkenning van het misbruik zal bijdragen aan de verwerking van een en ander door klager.

4.6. De Klachtencommissie merkt nog op dat voor zover klager met zijn klacht toch ook een verzoek om financiële vergoeding beoogt, de Klachtencommissie hierin niet kan

adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegroundverklaring van de klacht door de bisschop zal een nog op te richten Compensatiecommissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Utrecht de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 november 2011 door:
mr. B.F. de Poorter, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem. en W.M. Veltman-Breddels,
leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de
voorzitter.

Mr. De Poorter
Voorzitter

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Utrecht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.